UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs In Primam Infortiati Partem

Bartolus

Lvgdvni, 1567

Si quid in fraudem patroni factum sit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96147

Visual Library

bannitꝰ eſt occiſus,vel accuſator dicit,accuſo talē clericū,tūc pōt iudex ex officio ſuo accuſatorem repellere,vt plene dixi,ĩ.de pub. iud.l.pen.§.ad crimen.⁊ remitto te ad ea que ibi dixi,tene menti.

§.Accuſaſſe. Hic §.allegat̄ i queſtio.mea,quā diſputaui que incipit, iudex per imperitiā.

LEX XVI.

IN ſeruitutem.

§.Petiſſe. Iſte §.eſt contra l.amplius non peti.ĩ.rem rat.hab.Sed dic vt ibi dixi,non obſtante quod ponit Cyn.in l.in criminali.C.de iuriſ.om.iudi.

LEX XIX.

SI patronus ex minori.

Si iſta lex eſſet alibi quam hic, eſſet aliud fiendum,quia tractat materiam l.eum qui. ⁊ l.cōtra maiores.C.de inoff.teſt.⁊ l.j.C.de fur.¶ Opp.de l.Lucius.ſ.de pet.hered.Sol.Dy.dicit,contra tab.⁊ falſum,ſunt contraria origine ⁊ effectu. Origine,q̄ falſum, dicit teſtamentum factum non fuiſſe:contra tab.non effectū:q̄ falſum reducit omnino ad caſum inteſtati,contra tab.non,l.⁊ ſi contra. ſ. de vulg.⁊ pup.ſed in l.cōtraria nō ſunt cōtrarie origine ⁊ effectu , l. filio.§. fin.ſ.de inoff.teſt.Sed op.C.de inoff.teſt.l.eum qui.Solue vt ibi.

LEX. XX.

SI libertus ſub conditione.

Dixi in l.in quartam.⁊ allegaui iſtum caſum multum, ⁊ non ſuppletur quarta de legatis,⁊ de hereditate.

§.Si libertinus. Ibi veluti cum teſtamentum fecerit.Not.ꝙ conditio, ſi fecit teſtamentum,eſt poteſtatiua,⁊ non poteſt vltimo vite ſpiritu impleri,nec eſt opus in ſui defectum adire hereditatem,⁊ gl.in l. ſi quis ita.de hered.inſtit.non facit mentionem.doc.bene allegāt iſtum caſum in l.ſi pater.C.de inſtit.⁊ ſubſti.

LEX XXVI.

LIberto octoginta.

Ibi,nam ⁊ ſi de lege. Not.ꝙ hic eſt caſus de eo de quo dubitauit glo.in l.ſi fundus.ſ.ad l.Falc.

LEX XXXIII.

a
SI patronus.[a]

ADDITIO.

a THO.DIP.¶ Si patronus.Uide Iaſ.in l.fin.C.de pac.

LEX XXXVI.

LIbertus,qui ſoluendo.

Op.intereſſe affectionis non debet conſiderari , l. pretia rerum.ſupra ad l.Falcidiam.⁊ leg.eius ſerui.eod.titu.Solu.intereſſe conditionis conſideratur in hoc , an actio detur , vel non: ſed quantum ad hoc vt augeatur,actio non conſideratur in contrariis.¶ Quero,iſta lex procedit ſecundū iſta tēpora.qn̄ patronus debet habere quartā cum ere alieno,Sed cum hodie debeat habere patronus ſine onere,vt in §.ſed noſtra.Inſtit.de ſucceſ.libe.quomodo poteſt procedere iſta lex:⁊ per conſequens quero, quid in filio,cui debetur quarta,ere alieno deducto.⁊ funeris im
a penſa,l.Papinianus.§.quarta.ſ.de inoff.teſt.Cogitabitis.[a]

ADDITIO.

a THO.DIP.¶ Cogitabitis.Uide Iaſo.in l.eum qui.C.de inof. teſt.⁊ Moder.in d.§.ſed noſtra.

LEX XLI.

a
SI libertus patrono.

Not. iſtum textum.[a]

ADDITIO.

a THO.DIP.¶ No.iſtum tex.Uide Bar.in l.j.in princ.ſupra de vulgari.⁊ pupil.

LEX XLIIII.

SI patronum ex debita.

§.Si ex bonis,que mortis. Iſte §.videtur cō
a tra l.ſerui qui apud hoſtes.ſ.ad legem Falcidiam ⁊ no.iſtū tex.[a]

ADDITIO.

a THO.DIP.¶ Iſtū tex.Allegat ꝑ ſin.Sal.i l.ſcimꝰ.§.repletionē. in vlt.col.C.de inof. teſt.⁊ Iaſ.in l.cū q̄rit.in prin.C.de inof.teſt.

LEX XLVII.

PAulus reſpondit.

§.Paulꝰ reſpōdit quāuis filij.

Not.quod preteritio , que hr̄ pro exheredatione,non proprie eſt exheredatio.

LEX L.

NIhil intereſt.

No.ibi,facilior q̄ ſuſpicio.ꝙ in filio,preſumitur facilior ſuſpicio,quam in alio. Iſtum tex.allegaui ad q.in l.poſt contractum. ĩ.de dona.⁊ in l.filie mee.ſupra.ſoluto matrim.

TITVLVS IIII.

De aſſignandis liberis.

LEX VII.

ASſignare.

Ex iſta lege cōiuncta l.j.§.aſſignare.ſ.eo.tit.fundat gl.dictum ſuū, quod in teſtamentis poteſt fieri cōtractus . Et ita vidiſtis gl.in l.heredes palam.in fi.ſ.de teſta.

LEX VIII.

LIberi.

Uide verba ſenatuſconſulti.ſ.in l.j.§.aſſignare.Ex iſta lege habes duo ibi, quod ille manumiſſus,qui habet libertum,poteſt aſſignare: ⁊ ille,cui eſt aſſignatus,eſt perinde,ac ſi manumiſiſſet: tamen vides, quod ille,qui eſt aſſignatus,alteri non poteſt aſſignare, vt hic:⁊ ſic dices in d.l.j.ibi,perinde acſi,⁊c.⁊ non eſt idē quod ſi manumittat vere,⁊ no.in rubrica de aſſignan.li.quod no.pro ſtatutis,que dicunt,perinde ſit ac ſi feciſſet,⁊c.Tene menti iſtam leg.

LEX X.

SUb conditione.

§.Si vni. Iſte §.facit ad queſt.in l.ij.ſ. ſi pars her.pet. ⁊ l.plane.la j.§.ſi coniunctim.ſ.de leg.j.

TITVLVS V.

Si quid in fraudem patroni factum ſit.

LEX I.

SI quid dolo malo.

In verſic.ꝙ ſi in lite. vide,quod dum dicit,vel in iure confeſſus , non petit, data opera,ſtatim confitetur,⁊ videtur opera data facere:quod eſt nota.Et an confeſſio preſumatur facta in fraudem,dicam ĩ.ea.l.§.ſi mutuam.

§.Si mutuam pecuniam. Uide, q̄ querela inofficioſi videtur quodammodo ad vindictā cōpetere,vt actio iniuriarū.Et vides hic no.imo magis expreſſum, ꝙ ſtipulatio,qua promitto tibi dare centū ex cauſa mutui,que cōfiteor me accepiſſe,non probat mutuum valere:⁊ ideo quando eſt procurator factus ad recipiendum pecuniam mutuo,non obligatur dominus, ſi confitetur ſe accepiſſe,niſi dicat in inſtrumento,⁊ in veritate recepit,⁊ ſibi mutuauit.Et facit pro hoc l.non abſtulit.C.de noua. ⁊ ĩ.de noua.l.j.⁊ ſ.ſi cer.peta.l.eius.Et reuoco in dubium. Si aliquis in iudicio cōfitetur ſe habuiſſe tantū,an preſumatur fraus in iſta confeſſione.Uidetur ꝙ ſic.ſ.ead.l.§.ꝙ ſi in lite.⁊ in hoc §. Sed dicere poſſumus,ꝙ quando quis promittit voluntarie in iudicio,vt q̄ dixit. Iſte tenetur mihi in tantum,⁊ ille dixit,ꝙ ſic:ſecus ſi dediſſet libellum,⁊ actio eſſet.Nam preſumitur in fraudē, q̄ non videtur voluntarie facere.Et pro hoc facit quod dicunt doc.in l.vnic.C.de confeſ.in queſt.de procuratore,⁊ dixi in l.centum.§.ſed an ⁊ ipſos.ĩ.de confeſ.

§.Si fideiuſſit apud me. In verſic.ꝙ oportet enim. Hic videtur caſus queſtionis,quam formaui tibi in l.ſi.ĩ.que in frau.cred.quando factus eſt procurator ad fideiubendū.ſi renunciauit beneficio de fideinſ.an videatur donare.Et dixi, quod nō: pro hoc eſt caſus hic.

LEX III.

SI patronus heres inſtitutꝰ.

§.Patronum. Habui in ciuitate iſta illud dubiū, Filius inſtitutꝰ heres,agnouit hereditatem:queritur,an poſſit agere querela inofficioſi teſtamenti, ⁊ donationem reuocare.Et opponebatur ꝙ non,q̄ eſt heres patris,⁊ ſic nō poteſt factum patris improbare:hoc eſt verum, niſi ſit factum in ſui fraudem,vt hic,⁊ C.eodem.l.ij.⁊ ibi bona glo.⁊ ibi dixi.

LEX XI.

NOn videtur.

Non poteſt agere querela filius,ſi eo preſente pater donauit.

LEX XIII.

COnſtitutione diui pij.

Iſta eſt bona lex, ⁊ contra iſtam legem videtur tex.q̄ pater in bonis filij, ⁊ filius

⁊ filius in bonis patris non habet iſtam Caluiſianam, ⁊ reuocatoriam. l. j. ß. ſi quis a paren. fue. manumiſ. ⁊ ibi dicam. Et de hoc habes C. eod. l. j. in vij. queſtio. ⁊ per Cano. in c. Raynutius. extra de teſt. Barto.

TITVLVS VI.

Si tabulæ teſtamenti nullæ extabunt.

LEX VNICA.

POſtea quam.

§. Si emãcipatus filius.

Uides ꝙ ſi filius non dicit nullum, tamen ſi tacet, alij ſequentes veniunt, cum ipſo iure teſtamentum ſit nullum. Allegant doct. l. ij. C. de poſt. here. inſti. ⁊ dixi in l. filio preterito. ß. de iniu. rup. ⁊ irri. teſta. ⁊ tene menti.

TITVLVS VII.

Vnde liberi.

LEX I.

EMancipatus preteritus.

In tex. ibi, non fuit. ⁊ ſic videbatur de iure pretorio inteſtatus.

LEX V.

SI pater filium.

In tex. ibi, deceſſerit inteſtatus, relicto nepote in poteſtate aui, ⁊ quadam alia filia in poteſtate ipſius filij.

LEX VI.

SCripto herede.

Que eſt ratio: dic, ſi venit ab inteſtato fili⁹ cuꝫ teſtamento patris: ſecus ſi ex teſtamento. Et dixi in l. qui aliena. §. pe. ß. de acqui. hered.

TITVLVS VIII.

Vnde legitimi, & vnde agnati.

LEX V.

INter agnatos.

In tex. ibi continent consecutiue, non contentiue. Item ibi, non vtiqꝫ ⁊ agnati conſecutiue, ⁊ femine ſic, ſicut genus continet ſuam ſpeciem.

TITVLVS. IX.

Vnde cognati.

LEX I.

HEc bonorum poſſeſſio.

§. Proximus.

No. quis proprie dicitur primus, ꝓpter ſtatuta.

§. Si quis proximior.

Not. ꝙ nepos concept⁹ ⁊ nat⁹ poſt mortem aui, non ſuccedit. Et de hoc feci vnam poſitionẽ, propter quã dam matrem, que deceſſit poſt morteꝫ patris relicto filio, cõcepto ⁊ nato poſt mortem aui cuius hereditatem mater non adiuit, ⁊ nepos volebat venire ad hereditatem aui: ⁊ dixi, ꝙ non poterat, per iſtũ §. ⁊ per. l. ſi quis filio exheredato. §. j. ß. de iniuſt. rup. ⁊ irri. teſta. tamen iſtũd eſt propter equitatem, non ex ſua perſona, q2 mater non aditam tranſmittit, Et hoc tenet Dy. in deci. magna, quã fecit ſuper legatis, ⁊ dixi ß. in d. l. ſi quis filio exheredato.

LEX IIII.

SI ſpurius.

No. pro ſtatutis, que dicunt de conſanguinitate quod conſanguineus proprie eſt ex parte patris: proximus autem ex parte patris, ⁊ ex parte matris.

TITVLVS X.

De ſucceſſorio edicto.

LEX I.

SUcceſſorium edictum.

§. Qui ſemel.

a [a] No. de verbo, noluit, ꝙ iſta verba, nolo bo. poſ. petere, videntur habere viꝫ repudiationis, quod videtur velle glo. in l. ij. C. de iur. ⁊ fac. igno. ⁊ l. ij. §. j. infra, ad Tertullia. ⁊ in l. qui ſe patris, C. vnde lib. ⁊ dixi ß. alias in l. ſi quis. ß. de iure deli. ⁊ intellige quod declarauit ſe nolle per repudiationem, vel pro tempore quod preterijt, intra quod poterat petere.

ADDITIO.

a Jo. Tho. ¶ Qui ſemel. no. gl. que eſt in §. ſed videndũ. que eſt ſin. ſecundum quam dicit Bal. ſin. in l. licet. C. de iure delib. conſuluiſſe Bart. ꝙ filia excluſa a ſucceſſione matris ex teſtamento per lapſum xxx. ann. poteſt venire ab inteſtato intra alios xxx. ann. ⁊ adhuc elapſis his xxx. ann. ⁊ ſic lx. quamuis ſit excluſa a primo capite vnde liberi adhuc intra alios xxx. ann. poſſunt venire ex ſequenti capite. vide Alex. in l. quandiu. ß. de acqui here. ⁊ ibi Jaſon. in l. iij. C. de iur. ⁊ fac. igno.

LEX II.

INferioris.

Oppo. de l. j. §. ſi quis adit, j. ad Tert. ⁊ l. ij. §. ſi bonorũ. ⁊ l. ij. §. ergo. ß. de vulg. ⁊ pupil. Breuiter iſta eſt reſponſio, quod ſi aliquis abſtinuit ſe per reſti. in integrum, ſequentes qui debent ⁊ poſſunt venire de iure pretorio, nunquam venirent: ſed de iure ciuili tunc admittuntur.

TITVLVS XI.

De gradibus, & affinibus.

LEX VI.

LAbeo ſcribit.

¶ Nota vtrũ dicatur affinis mihi ille, qui eſt vir vel vxor cognati, vel cognate mee: hic habes tex. ꝙ ſic. ¶ Iteꝫ habes, ꝙ per ſola ſponſalia contrahitur affinitas. Sed op. ß. eo. l. non facile. §. ſcienduꝫ. h. d. quod per ſola ſpõſalia. ⁊ ibi ꝙ nuptie debẽt eſſe nuptie licite, nõ vt excludãt ſpoſalia, ſed vt excludãt cõiũctiones illicitas, ⁊ nepharias. d. l. non facile. §. affines. ß. eo. ⁊ hoc de iure ciuili. De iure Can. eſt totũ cõtrariũ, q2 ꝑ nephárias nuptias cõtrahit affinitas, vt no. in d. §. affines. ⁊ Canoniſte notant in arbore affi. ¶ Et per hoc fuit queſtio. Hic eſt ſtatutum, ꝙ non poſſit eſſe aliquis Poteſtas vel Capitaneus, qui eſſet affinis alicuius nobilis: modo fuit electus quidam dominus Guid. de Fauentia. Poteſtas huius ciuitatis, qui contraxit ſponſalia cum quadam nobili: querebatur, an eſſet affinis. Dominus Recuperatus tunc quia ego non eram hic, dixit ꝙ de iure ſuo affinitas non contrahebatur niſi per copulam carnalem: tamen bene dixit, quod de iure ſuo, quia potuit dicere quicquid voluit de iure ſuo: ſed de iure ciuili per iſtam l. contrahitur affinitas per ſola ſponſalia, quia de iure ciuili debeat fieri computatio. dicam j. in l. ſi.

LEX X.

IUriſconſultus.

§. Parentes.

No. ꝙ parentes dicũtur vſque ad tritauum. Et facit ad queſtio. Dicit ſtatutum, ꝙ quicũqꝫ erat ſcriptus in comitatu, nec ipſe, nec eius parentes debeant ſcribi in ciuitate: ⁊ qualiter intelligantur parentes: ⁊ vides hic proprie qui ſunt parentes. Itẽ vides differentiaꝫ inter liberos ⁊ poſteros, quia liberi vſqꝫ ad tertium gradum. poſteri in infinitum.

§. Sunt ⁊ ex lateribus cognati.

Uides, ꝙ quelibet perſona facit vnũ gradũ. hoc de iure ciuili. ⁊ in aſcendentibus cõnumerantur de iure Can. gradus eo modo quo de iure Cano. ſed de iure ciuili in ſecundo, vt hic. Pone, ſtatuta tota die fiunt, ꝙ priores non poſſint eligere aliquem, qui ſit ſuus conſanguineus vſqꝫ ad tertium gradũ debẽt intelligi gradus ſecundum ius ciuile, vel Canonicum, vt dixi in l. Labeo. ß. eo. quia in affinitate differt ius Cano. a iure ciuili. Et gradus cõputatio, an in ſtatutis debeat fieri ſecundum ius ciuile, vel Canonicũ, Ja. diſpu. Bon. me exiſtẽte, ⁊ dicit ipſe, iſta queſtio reſidet in hoc an nos proprie numeremus gradum, an Canoniſte, ⁊ dicit quod nos proprie, ⁊ hoc per iſtum tex. quia ſunt ad ſimilitudinem ſcalarum ſed de iure Cano. fit per ſaltum, quia relinquitur vnus gradus, ⁊ dicuntur fratres in primo gradu, de iure Cano. non proprie, l. ij. ß. de vſufr. earũ rerũ, que vſu conſumuntur ⁊ ideo ſtatuta cum debeant intelligi ſecundũ propriam ſignificationem. ideo intelligitur proprius gradus, ſecundum ius ciuile. Certe Beatus Greg. determinat illam q. xxxv. q. v. c. ad ſedem. ⁊ ibi dicit, cũ tractamus de matrimonio debemus computare ſecundũ ius Cano. ſed quando de ſucceſſione, tunc ſecundũ ius ciuile. Et ratio eſt, quia in matrimonio tractamus de coniunctione duarum perſonarum, que efficiuntur vna, ⁊ ideo duo fratres ſunt in vno gradu: ſed in alijs